

Na osnovu člana 23. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, br. 37/09) u vezi sa članom 41. stav 1. tačka i) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 33/06, 41/06, 81/06, 91/06 i 91/07) i člana 26. stav 1. tačka i) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 33/06, 41/06, 91/06 i 91/07), Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma na 90. sjednici održanoj dana 18. januara 2010. i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, na 51. sjednici održanoj dana 1. februara 2010., utvrdile su prečišćeni tekst Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj: 13/05, 53/07, 97/07 i 37/09) u kojem su naznačeni dani stupanja na snagu navedenog zakona i njegovih izmjena i dopuna.

ZAKON

BOSNE I HERCEGOVINE O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA

PREČIŠĆENI TEKST

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet i primjena ovog zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera koje izrekne Sud Bosne i Hercegovine, kao i organizacija i rad odgovarajućih institucija propisanih ovim zakonom.
- (2) Prema odredbama ovog zakona izvršavat će se i pravosnažne odluke inozemnih sudova za djela predviđena zakonom Bosne i Hercegovine, ako posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom, čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina, nije drugačije određeno.
- (3) Prema odredbama ovog zakona izvršavaju se i krivične sankcije, pritvor i druge mjere izrečene od strane Suda Bosne i Hercegovine stranim državljanima i licima bez državljanstva, osim ako posebnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom, čiji je Bosna i Hercegovina potpisnik, nije drugačije određeno.
- (4) Prema odredbama ovog zakona a na zahtjev osuđenog lica izvršit će se i sankcije izrečene u entitetskim sudovima za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine.
- (5) Pritvor izrečen od strane Suda Bosne i Hercegovine izvršavat će se prema odredbama ovog Zakona čak i kada se izvršava u entitetskom zavodu.
- (6) Sankcije izrečene od strane Suda Bosne i Hercegovine izvršavat će se prema odredbama ovog Zakona čak i kada se služe u entitetskom zavodu.
- (7) Prema odredbama ovog zakona utvrđuje se organizacija i rad kaznenopopratnog zavoda BiH.

Član 2.

(Definicije pojmova)

Osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) "Pritvorenik" je lice koje pravosnažnom odlukom nije proglašeno krivično odgovornim za određeno krivično djelo, a koje se nalazi u pritvoru u zavodu u skladu s odredbama ovog zakona nakon odluke Suda kojom se nalaže pritvor prije, u toku ili nakon glavnog pretresa;
- b) "Osuđeni" je lice za koje je pravosnažnom odlukom utvrđeno da je krivično odgovorno za određeno krivično djelo;
- c) "Zatvorenik" je lice koje je pravosnažnom odlukom proglašeno krivično odgovornim za određeno krivično djelo i koje u zavodu služi zatvorsku kaznu iz pravosnažne odluke, u skladu s odredbama ovog zakona;
- d) "Ovlašteni zavodski službenik" je lice zaposleno u zavodu, koje je ovlašteno da vrši poslove i ovlaštenja u skladu s ovim zakonom (kao što su upotreba sredstava prisile, pretres prostorija itd.), a koje pored toga vrši i ostale poslove u skladu s pravilnicima;
- e) "Oštećena strana" je lice čija su lična ili imovinska prava ugrožena ili povrijeđena počinjenim krivičnim djelom;
- f) "Pravno lice" su sva lica koja su kao takva definirana u Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, uključujući korporacije, preduzeća, udruženja, firme i partnerstva i druga privredna društva;
- g) "Tužilac" je svaki tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine;
- h) "Sud" je Sud Bosne i Hercegovine;
- i) "Zakon o krivičnom postupku" je Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine;
- j) "Krivični zakon" je Krivični zakon Bosne i Hercegovine;
- k) "Ministarstvo pravde" je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Ostvarivanje prava)

- (1) Lica prema kojima se izvršavaju krivične sankcije, pritvor i druge mjere zadržavaju sva prava, a lišavaju se prava ili se ograničavaju u pravima samo u granicama neophodnim za ostvarivanje cilja zbog kojeg su izrečene, a u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.
- (2) Neće biti nametnuto nijedno ograničenje koje nije predviđeno zakonom, nije neophodno za ostvarenje cilja za koji je namijenjeno, nije efikasno u ostvarivanju tog cilja i nije proporcionalno.
- (3) Ministarstvo pravde dužno je osigurati pristup i povjerljivu komunikaciju pritvorenika i zatvorenika s domaćim i međunarodnim organizacijama i drugim institucijama nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima. Zavod će omogućiti da se ova komunikacija ostvaruje bez neosnovanog ometanja.

Član 4.

(Početak izvršenja)

- (1) Izvršenju krivične sankcije, pritvora i drugih mjera pristupa se kad postane pravosnažna odluka kojom su one izrečene, te ako za to nema zakonskih smetnji.
- (2) Sa izvršenjem krivične sankcije ili druge mjere može se otpočeti i prije nego što je postala pravosnažna odluka kojom je sankcija ili mjera izrečena samo ako je to zakonom posebno predviđeno.

Član 5.

(Radnje za provođenje izvršenja)

- (1) Kada su ispunjeni uslovi da se pristupi izvršenju krivične sankcije, pritvora ili druge mjere, Krivično odjeljenje Suda obavezno je preduzeti potrebne radnje da se izvršenje sankcije provede bez odgađanja u skladu s ovim zakonom.
- (2) Izvršenje može biti odgođeno samo u slučajevima i pod uslovima predviđenim zakonom.

Član 6.

(Troškovi izvršenja i plaćanje takse)

- (1) Lice prema kojem se primjenjuje krivična sankcija, mjera pritvora ili druga mjera ne plaća troškove izvršenja, osim troškova novčane kazne, kao i drugih troškova, u skladu sa zakonom.
- (2) Za podneske, službene radnje, rješenja i druge akte u vezi sa izvršenjem sankcija ne plaća se taksa.

Član 7.

(Stručni savjet)

Radi praćenja, proučavanja i unapređenja sistema izvršenja sankcija, ministar pravde osnovat će stručni savjet iz reda predstavnika naučnih ustanova, sudova, organa uprave, stručnih udruženja, građanskog društva i drugih institucija koje se bave pitanjima kriminaliteta i odgoja osuđenih lica.

Član 8.

(Poslovi izvršenja kao poslovi od posebnog interesa za Bosnu i Hercegovinu)

Poslovi izvršenja krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera propisani ovim zakonom su poslovi od posebnog interesa za Bosnu i Hercegovinu.

II - ORGANI ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA

1. Vodeći organi i saradnja

Član 9.

(Ministarstvo pravde i Zavod)

U Bosni i Hercegovini, institucije odgovorne za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Suda su Ministarstvo pravde i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 10.

(Saradnja organa)

Organi vlasti, ustanove i druga pravna lica u čiji djelokrug spada primjena zdravstvenih, socijalnih, odgojnih ili drugih mjera od značaja za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera, obavezni su saradivati s Ministarstvom pravde. Obaveza saradnje odnosi se i na pomoć koja se pruža licima na uslovnom otpustu.

2. Organizacija Zavoda

Član 11.

(Obaveza odvojenog smještaja)

- (1) Odvojeno će biti smještene sljedeće grupe lica:
  1. Pritvorenici od zatvorenika,
  2. Muškarci od žena,
  3. Maloljetna od punoljetnih lica.
- (2) Ovakav smještaj može biti osiguran ili u posebnom zavodu ili u posebnom odjeljenju Zavoda.

Član 12.

(Posebna odjeljenja)

U Zavodu mogu postojati posebna odjeljenja zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

Član 13.

(Zavodska bolnica)

U Zavodu može postojati bolnica za potrebe pritvorenika i zatvorenika.

3. Rukovođenje zavodima i službenici Zavoda

Član 14.

(Imenovanje i odgovornosti upravnika)

- (1) Odgovarajuće odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno Zakona o radnim odnosima u institucijama Bosne i Hercegovine primjenjuju se na službenike Zavoda, osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom.
- (2) Zavodom rukovodi upravnik, koji odgovara ministru pravde.
- (3) Na osnovu prijedloga i procedure koju provodi Agencija za državnu službu, ministar pravde postavlja i razrješava upravnika Zavoda.
- (4) Upravnik Zavoda je rukovodeći državni službenik sa statusom sekretara na posebnom zadatku. Imenuje se na pet godina i nakon isteka tog mandata može biti ponovo postavljen u skladu sa stavom (3) ovog člana.
- (5) Za upravnika Zavoda može se postaviti lice koje ima visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti izvršenja pritvora, izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija, u oblasti pravosuđa ili uprave.

Član 15.

(Dužnosti upravnika)

Upravnik Zavoda organizira rad Zavoda, usklađuje rad organizacionih jedinica, nadzire pravilnost i zakonitost rada, predstavlja Zavod i vrši druge poslove za koje je nadležan po zakonu i drugim propisima.

Član 16.

(Drugi rukovodeći službenici)

Upravniku Zavoda u rukovođenju pojedinim oblastima rada pomažu rukovodeći službenici.

Član 17.

(Organizacione jedinice)

- (1) U Zavodu postoje organizacione jedinice koje se bave poslovima osiguranja, odgoja-tretmana, zdravstvene zaštite, radnog angažiranja pritvorenika i zatvorenika kao i općih i zajedničkih poslova.
- (2) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji mogu se, u zavisnosti od potrebe i prirode poslova, osnovati i druge organizacione jedinice Zavoda u skladu s propisima o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave.
- (3) O pitanjima organizacije i načina rada organa za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera primjenjuju se propisi koji se odnose na organe uprave Bosne i Hercegovine, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 18.

(Organizacija tretmana zatvorenika)

- (1) S ciljem ostvarenja svrhe izvršenja kazne zatvora iz člana 118. ovog zakona, organizaciona jedinica Zavoda nadležna za tretman zatvorenika programira i koordinira odgojni rad i ispituje ličnost zatvorenika, izrađuje program tretmana za svakog zatvorenika, neposredno ili putem drugih organizacionih jedinica i stručnih instruktora prati rad i ponašanje zatvorenika u toku izdržavanja kazne zatvora, prikuplja i objedinjuje podatke i zapažanja stručnih instruktora, nastavnika i drugih lica koja neposredno rade sa zatvorenicima, o njihovom vladanju i ponašanju, analizira i proučava postignute rezultate i uticaj preduzetih odgojnih mjera, te, na osnovu postignutih rezultata, preuzima potrebne mjere i unapređuje odgojni rad u Zavodu, primjenjujući savremene oblike i metode rada.
- (2) Na poslovima odgoja radi potreban broj odgajatelja s odgovarajućom visokom školskom spremom, tako da na jednog odgajatelja dolazi, po pravilu, do 50 zatvorenika.
- (3) U Zavodu, po pravilu, postoji grupa stručnjaka za ispitivanje ličnosti i utvrđivanje programa tretmana zatvorenika (psiholog, pedagog, socijalni radnik, ljekar, diplomirani pravnik i drugi stručnjaci).
- (4) Radi stručnog osposobljavanja zatvorenika u Zavodu postoji potreban broj stručnih instruktora.
- (5) Odgajatelji, psiholozi, pedagozi, socijalni radnici, instruktori i drugi stručnjaci koji rade na realizaciji tretmana zatvorenika polažu stručni ispit.

Član 19.

(Zdravstvena služba)

- (1) Radi pružanja ljekarske pomoći pritvorenicima i zatvorenicima u Zavodu se organizira zdravstvena služba.
- (2) U Odjeljenju za lica ženskog spola postoji porodijski odjel i prikladne prostorije za djecu, radi omogućavanja kontakata zatvorenica ili pritvorenica sa svojom djecom u prikladnim uslovima za to.

Član 20.

(Administracija)